

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. maj 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel Holt Christensen
Sagsnr.: 2021-0030-5984
Dok.: 1983384

Besvarelse af spørgsmål nr. 1047 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1047 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Iren Mirmojtahedi

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1047 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen “Humac straffet hårdere end normalt for at udstille tyve på Facebook”, bragt i Avisen Danmark den 28. april 2021, og redegøre for, om regeringen mener, at en bøde på 50.000 kr. er i orden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil jeg kan henholde mig:

”1. Ved en ændring af tv-overvågningsloven i 2018 blev § 4 c indsat i loven. Af bestemmelsens stk. 1 fremgår det, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, videregivelsen følger af lov, eller videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Efter bestemmelsens stk. 2, må en erhvervsdrivende dog videregive billed- og lydoptagelser, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning, internt i organisationen eller til andre erhvervsdrivende i kriminalitetsforebyggende øjemed, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. bestemmelsens stk. 2, nr. 1-4.

Ved ændringen af tv-overvågningsloven i 2018 blev § 5, stk. 2, ligeledes indsat i loven. Det følger af denne bestemmelse, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder den, der i forbindelse med en behandling, som udføres for private, overtræder lovens § 4 c.

Af de specielle bemærkninger til § 5, stk. 2, fremgår følgende om bødeniveauet for overtrædelse af lovens § 4 c, stk. 1:

”Med den foreslåede indsættelse af et nyt stykke 2 i tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, videreføres det, at overtrædelse af reglerne om videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan straffes med bøde eller fængsel.

Med henblik på at afstemme dette lovforslag med forslaget til databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen foreslås det imidlertid, at bødeniveauet forhøjes væsentligt i forhold til det nuværende bødeniveau efter persondataloven, ligesom der foreslås en strafferamme på fængsel i indtil 6 måneder i stedet

for de gældende 4 måneder. Der er i den forbindelse – ligesom i forslaget til databeskyttelsesloven – skævet til straffelovens § 264 d, hvorefter straffen er bøde eller fængsel indtil 6 måneder for den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.

Udmåling af straf efter bestemmelsen skal således ske forholdsmæssigt i forhold til strafniveauet for overtrædelser af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.”

2. Ved Retten i Koldings dom af 23. april 2021 blev Humac A/S idømt en bøde på 50.000 kr. for overtrædelse af tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, jf. stk. 5, jf. § 4 c, stk. 1, ved den 28. december 2018 i kriminalitetsforebyggende øjemed på virksomhedens officielle Facebook-side at have delt en videoptagelse fra virksomhedens tv-overvågning visende flere personer, der begik tyveri af en iPhone fra virksomhedens butik i Kolding.

Anklagemyndigheden nedlagde under sagen – i overensstemmelse med en indstilling fra Datatilsynet – påstand om en bøde på 50.000 kr. Anklagemyndigheden gjorde i den forbindelse blandt andet gældende, at der ved indførelsen af § 4 c, stk. 1, i tv-overvågningsloven i 2018, blev lagt op til en væsentlig forhøjelse af det hidtidige bødeniveau. Anklagemyndigheden henviste endvidere i skærpende retning til, at overtrædelsen var begået forsætligt, ligesom der var tale om videregivelse af oplysninger om strafbare forhold på en åben Facebook-side med mange følgere. Efter det oplyste havde mere end 85.000 personer potentielt set den omhandlede video. Endelig henviste anklagemyndigheden til, at Humac A/S er en større virksomhed med en årlig omsætning på 750 mio. kr.

Retten i Kolding udmålte bøden til 50.000 kr. og lagde i den forbindelse vægt på ovenstående omstændigheder.

3. Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten i Viborg. Det bemærkes i den forbindelse, at databeskyttelse er et anklagerfagligt fokusområde i retspraksis. Det indebærer blandt andet, at politikredsen generelt skal forelægge tiltalespørgsmålet (herunder strafpåstanden) for den regionale statsadvokat i alle sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne. En tilsvarende forelæggelsesordning gælder i forhold til sager om overtrædelse af tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, jf. § 4 c.

Det fremgår af statsadvokatens udtalelse, at hverken Datatilsynet eller statsadvokaten er bekendt med praksis i lignende sager bedømt efter tv-overvågningsloven. Indstillingen om en bøde på

50.000 kr. er således nedlagt under henvisning til sagens skærpende omstændigheder, jf. ovenfor, og at der med lovændringen i 2018 er lagt op til en væsentlig forhøjelse af bødeniveauet i forhold til det hidtidige niveau for overtrædelse af persondatalovens § 26 a, jf. herved også databeskyttelsesforordningens art. 83, stk. 9, hvoraf det fremgår, at bøder under alle omstændigheder skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Statsadvokaten i Viborg har i forlængelse heraf oplyst, at en bøde på 50.000 kr. i den konkrete sag vurderes at opfylde intentionerne bag lovændringen, hvorfor statsadvokaten har besluttet ikke at anke dommen.”

Justitsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der bl.a. har oplyst følgende:

”Som det fremgår af artiklen har Humac A/S på virksomhedens Facebook-side videregivet tv-overvågningsoptagelser af (formodede) tyve.

Endvidere fremgår det, at Retten i Kolding har vurderet, at denne videregivelse var i strid med tv-overvågningslovens § 4 c og vurderet, at en passende sanktion var en bøde på 50.000 kr., hvilket var i overensstemmelse med Datatilsynets udtalelse til politi- og anklagemyndigheden i forbindelse med sagens behandling.

Persondataloven blev pr. 25. maj 2018 afløst af nye databeskyttelsesregler i form af en generel forordning fra EU om beskyttelse af personoplysninger, som gælder i både den private og offentlige sektor, og databeskyttelsesloven, der supplerer reglerne i forordningen. Endvidere blev reglerne i tv-overvågningsloven revideret i forbindelse hermed.

I relation til bødeniveauet bemærkes generelt om bødeudmålingen i sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne, at der som følge af det betydelige maksimale bødebeløb i databeskyttelsesforordningen lægges op til en væsentlig forøgelse af bødeniveauet for overtrædelser af forordningens bestemmelser i forhold til, hvad overtrædelser af den nu ophævede persondatalov blev takseret til.

Det fremgår således af databeskyttelsesforordningens artikel 83 (som søger at harmonisere bødeudmålingen i EU ved at kategorisere de mulige overtrædelser efter alvorlighed og fastsætte et bødemaksimum på henholdsvis 10.000.000 EUR/2% af den globale omsætning og 20.000.000 EUR/4% af den globale omsætning), at der fra EU-lovgivers side er et ønske om et bødeniveau,

der er betydeligt højere end det, som tidligere har været tilfældet i dansk retspraksis efter den nu ophævede persondatalov.

Af de almindelige bemærkninger til databeskyttelsesloven afsnit 2.8.3.7 fremgår i den forbindelse også følgende om bødeniveauet efter det nye regelsæt:

”Endvidere fremgår det af forordningens artikel 83, stk. 9, at bøder under alle omstændigheder skal være effektive og stå i rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Justitsministeriet finder på denne baggrund – og som følge af det betydelige maksimale bødebeløb i forordningen – at der med lovforslaget bør lægges op til en væsentlig forøgelse af bødeniveauet for overtrædelser af forordningens bestemmelser i forhold til, hvad overtrædelser af persondataloven i dag takseres til, jf. herom afsnit 2.8.1.4.

I forhold til nuværende bødeniveau efter persondataloven finder Justitsministeriet således, at bødeniveauet bør forhøjes væsentligt for overtrædelser, hvor strafsanktioneringen beror på forordningens artikel 83, stk. 9, jf. stk. 4-6, jf. også betænkningen, s. 926.”

Ved den konkrete fastlæggelse af straffens størrelse skal der i øvrigt lægges vægt på de skærpende og lempende omstændigheder, der fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 83, stk. 2.

Da overtrædelse af de nugældende databeskyttelsesregler, herunder reglerne i tv-overvågningsloven, forudsættes sanktioneret væsentligt højere end efter de regler, der tidligere gjaldt, er det ikke meningsfuldt at sammenligne sanktioner på tværs af reglerne.

Der er endnu ikke afsagt et tilstrækkeligt antal domme til, at der har etableret sig en egentlig praksis for fastsættelse af bøders størrelse. I sidste ende er det, som det også var tilfældet i nærværende sag, op til domstolene at vurdere, hvad der må anses for en at være en passende bøde i en konkret sag.”